

N I E U W S B R I E F

@ Marketing 2.0

Wanneer je als niet-deskundige op ICT gebied gewag maakt van een nieuwe ontwikkeling op dat terrein is de kans groot dat het voor de echte ingewijden helemaal niet zo nieuw meer is. Zoals marketing 2.0 en web 2.0. Het zijn fenomenen die al langer bestaan en – zeker naar ICT maatstaven – dus helemaal niet erg nieuw meer.

Maar toch zit er wel degelijk iets echt nieuws aan vast. En dat zit hem in de toepassing van de principes van marketing 2.0 door toeristische marketingorganisaties. Die toepassing ontbreekt namelijk nog. Ga maar eens na, hoeveel websites van regio's, plaatsen of thema's zijn een echt interactief platform voor user generated content? Reviews worden hier en daar enigszins toegepast, maar het echt delen van ervaringen zie je op deze sites niet.

Toch is het van essentieel belang de klant zelf aan het woord te laten met meningen, teksten, foto's en filmpjes. Doen mensen dat dan? Nou en of, denk maar eens aan de razendsnel opgekomen populariteit van communities als Hyves en YouTube (1,5 jaar na lancering verkocht voor 1,65 miljard dollar). En het zijn echt niet alleen de tieners en jongeren die van dit medium gebruik maken.

Kortom, de hoogste tijd om in te haken! Inmiddels is het initiatief genomen om voor de RBT's en het GOBT met ondersteuning van de provincies een 'marketing 2.0 lab' op te zetten. Om zeer snel van vooraanstaande deskundigen te leren wat de mogelijkheden van marketing 2.0 zijn en hoe die toe te passen. Zodat de toeristische websites van de regio's en thema's van Gelderland en Overijssel zo snel mogelijk de kansen van deze interessante ontwikkeling benutten.

Marc den Hertog,
directeur.

Vrijetijdsbesteding allochtonen verandert

Winkelen, barbecueën, picknicken en attractieparken bezoeken. Het zijn enkele recreatieve activiteiten die niet-westerse allochtonen ondernemen in hun vrije tijd. Op vakantie gaan doen allochtonen het liefst in het moederland, maar ook Nederland en andere bestemmingen winnen aan populariteit. Dit blijkt uit onderzoek dat Saxion-studente Cindy Gelderman in opdracht van het GOBT verrichtte.

Niet-westerse allochtonen maken duidelijk deel uit van de bevolking in Oost-Nederland. In Overijssel bijvoorbeeld wonen in verhouding tot Nederland als geheel relatief veel Turken. De niet-westerse bevolking is bovendien jong en groeit vele malen sneller dan de autochtone bevolking.

Het vakantie- en recreatiegedrag

De betekenis die allochtonen toe kennen aan het op vakantie gaan is aan het veranderen. Betekende het voor de eerste generatie vooral 'naar huis gaan', voor de tweede generatie is op vakantie gaan 'ontspannen' en 'los komen van de dagelijkse bezigheden'. Hiermee verandert ook het vakantiepatroon. Vakantiebestemmingen als Frankrijk, Spanje maar ook Nederland raken steeds meer in trek bij de jongere generaties niet-westerse allochtonen. Voornamelijk de tweede generatie boekt wel eens een vakantie in een bungalowpark in Nederland.

Om te recreëren ondernemen niet-westerse allochtonen typisch Nederlandse activiteiten als winkelen, een attractiepark bezoeken of

naar de bioscoop gaan. Verder barbecueën en picknicken ze graag in de buitenlucht of in een stadspark. Fietsen is een van de recreatieve activiteiten die niet tot de belevingswereld horen, het wordt als koud en vermoeiend ervaren.

Verwachtingen voor de toekomst

In de toekomst gaan niet-westerse allochtonen waarschijnlijk minder naar de moederlanden op vakantie. Daardoor zullen zij meer recreatieve activiteiten ondernemen, meer naar andere vakantiebestemmingen dan het moederland reizen en meer vakanties in Nederland ondernemen.

Het onderzoek

Het resultaat van het onderzoek is vastgelegd in het onderzoeksrapport 'Vakantie, recreatie en niet-westerse allochtonen'. Het rapport besluit met aanbevelingen aan de toeristische sector. Het onderzoek is het afstudeerproject van Cindy Gelderman aan Saxion HBS HTRO en is voor geïnteresseerden te downloaden op www.gobt.nl (kennis & onderzoek/rapporten & publicaties).

Last-minute promotie offensief bereikt miljoenen Duitsers

De inwoners van het Duitse grensgebied hebben zomervakantie van 26 juni tot 20 augustus. Voor de 'thuisblijvers' en degenen die op het laatste moment hun vakantie plannen, en dat zijn er steeds meer, is in de maand juni een last-minute promotie offensief in diverse Duitse dagbladen gestart. Het GOBT, het NBTC in Keulen en de RBT's in de Achterhoek, Vechtdal Overijssel en Twente hebben hiervoor de handen ineen geslagen. Het bedrijfsleven is uitgenodigd om tegen scherpe advertentieta-rievan met speciale aanbiedingen te participeren. Onder het motto 'Urlaub in der Grenzregion' is op vier zaterdagdagen paginagroot uitpak-ting in de Reise Jumbo, een grote combinatie van Duitse dagbladen met reisbijlage (oplage ruim één miljoen). Een soortgelijke samenwerking is tot stand gekomen met PRISMA, het Duitse TV-weekblad met een oplage van 2,6 miljoen. In de advertorials is redactionele aandacht aan de drie regio's besteed en zijn diverse thema's belicht, zoals kindervakanties, attracties, kastelen/tuinen, overnachten, fietsen, watersport, etc. Ook zijn er enkele grote evenementen genoemd en is er voor verdere informa-tie verwezen naar de website www.niederlande.de/grenzregion. Met als direct gevolg duizen-den aanvragen voor de brochure 'Urlaub in der Grenzregion' en stijgende bezoekersaantallen op de website. De eerste stap op weg naar een verblijf in onze regio.

Gedeputeerden met hun voeten in de IJssel

Vrijdag 6 juni namen de gedeputeerden van toerisme van Gelderland en Overijssel de laatste onderdelen in gebruik van het project 'De IJssel, waar cultuur en natuur samenstromen'. Met dit project laten Staatsbosbeheer, Stichting IJssellandschap, Bureau Hanzesteden en het GOBT toeristen, recreanten en eigen inwoners nog meer genieten van de IJssel. 'De IJssel, waar cultuur en natuur samenstromen' belicht sinds 2006 telkens een ander aspect van de rivier. De ene keer is dat de natuur, dan weer kunst, theater of historie. Samen vormen tien verschillende deelprojecten een 'kettingsnoer' van 'parels'.

Zittend op een veldkei namen Annelies Van der Kolk (Gelderland) en Cary Abbenhues (Overijssel) het laatste deelproject in gebruik. Dat draagt de toepasselijke naam 'Met je Voeten in de IJssel'. Op tien bijzondere locaties langs de rivier bevordert Staatsbosbeheer de toegankelijkheid van de IJssel. Bij levensgrote veldkeien aan het eind van smalle paadjes kun-

nen rustzoekers letterlijk met hun voeten in de IJssel. De precieze locaties van 'Met je Voeten in de IJssel' zijn te vinden op www.ijssel.info. Even daarvoor ontvingen beide gedeputeerden de eerste routeboeken van het vernieuwde Hanzestedenpad. Het langs-afstandswandelpad is uitgebreid met volwaardige dagwandelingen en een meerdaagse route door de IJsseldelta. Het aantal wandelkilometers steeg door deze verbetering van 164 naar 339 kilometer. Op diverse manieren leverde 'De IJssel, waar cultuur en natuur samenstromen' een bijdrage aan de vernieuwing van het Hanzestedenpad.

Het GOBT heeft als projectleider veel enthousiasme ontmoet rond 'De IJssel, waar cultuur en natuur samenstromen'. Wat betreft de vier initiatiefnemers blijft het niet bij dit ene grote project. Er wordt al druk nagedacht over een vervolg. Wellicht worden dan ook koppelingen gelegd met cultuurhistorie, landbouw en waterbeheer.

Brede belangstelling buitenlandse media

Het is een komen en gaan van buitenlandse journalisten dit voorjaar en deze zomer in Gelderland en Overijssel. Met name bij de toeristische media uit Duitsland en België mogen onze regio's zich in een warme belangstelling verheugen. Maar ook Italiaanse, Amerikaanse en Chinese journalisten worden dit jaar ontvangen. Zo zijn inmiddels twee succesvolle groepsreizen met Duitse, Belgische en Nederlandse journalisten rond het thema kindervakanties achter de rug, is Chinese interesse gewekt voor fietsvakanties en trekt de cultuurhistorie van de Hanzesteden aan de IJssel persbezoek uit Italië. Verder bezochten Amerikaanse journalisten in het kader van de pers/pr-campagne 'Dutch delights' Paleis Het Loo, Kröller Müller Museum en De Hoge Veluwe. En staat voor augustus samen met NBTC Keulen de organisatie van een Duitse groepsreis met als thema 'Für alle Sinne – genießen im Grünen' op de kalender.

Hanzelogies

Signalen uit de markt geven aan dat er behoefte is aan kleinschalige, authentieke accommodaties in een streekige omgeving. De zeven Hanzesteden langs de IJssel voldoen in veel opzichten aan deze vraag. Daarom starten het GOBT en Bureau Hanzesteden binnenkort met het project Hanzelogies. Doelstellingen zijn het bevorderen van het meerdaags toerisme, het versterken van het toeristisch product Hanzesteden en het geven van een extra impuls aan de regionale economie. Uitgangspunt is om de consument (in binnen- en buitenland) op een herkenbare, makkelijke en prominente manier een breed scala aan regionale karakteristieke logies aan te bieden. Daarnaast worden samen met de accommodaties arrangementen samengesteld waarbij de toerist van logies naar logies en van Hanzestad naar Hanzestad kan trekken. Voor het werven en boeken van de accommodaties en arrangementen worden een brochure, internet en promotiecampagne ingezet. Naar verwachting zullen er bij de start van dit project zo'n twintig accommodaties participeren. De provincies Gelderland en Overijssel ondersteunen het initiatief. Meer informatie: Bureau Hanzesteden, Jan Henk van der Kolk (tel. 0570 – 680762) of GOBT, Dea Stam (tel. 0570 – 680716).

Zomermeting Monitor Toeristische Bedrijven

Eind juni benadert het GOBT het toeristisch-recreatief bedrijvenpanel voor de tweede meting van de Monitor Toeristische Bedrijven van dit jaar. De bedrijven krijgen vragen voorgeschoteld over het verloop van het afgelopen voorjaar, de tevredenheid over de periode van april tot en met juni en de verwachtingen voor de zomermaanden. In de eerste week van juli worden de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd. De resultaten van de voorjaarsmeting zijn te vinden op www.gobt.nl (kennis & onderzoek/rapporten & publicaties).

Meer informatie: GOBT, Monica Wagenaar, tel. 0570 - 680732.

Jaarcijfers 2007

Uit de meest recente cijfers van het Continu Vakantieonderzoek (CVO) blijkt dat in totaal ruim 3,3 miljoen Nederlanders in 2007 in Gelderland en Overijssel op vakantie gingen. Dit is bijna een kwart (24%) van alle binnenlandse toeristische vakanties in Nederland. Gezamenlijk brachten deze toeristen bijna 17,8 miljoen nachten door in beide provincies. Ruim 11 miljoen van deze nachten werden in Gelderland en 6,7 miljoen van deze nachten in Overijssel doorgebracht. Deze toeristen besteedden in totaal bijna 580 miljoen euro in het Oost Nederland.

Afgelopen voorjaar publiceerde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de voorlopige cijfers uit de de Statistiek Logies Accommodaties (SLA). Volgens dit onderzoek bezochten in 2007 ruim 600.000 buitenlanders Gelderland en Overijssel. Deze buitenlanders brachten in totaal ruim 1,5 miljoen nachten door in het Oosten van Nederland. Bijna de helft van deze overnachtingen (45% in Gelderland en 47% in Overijssel) komt voor rekening van de Duitse gasten. België staat op de tweede plek met 16% van de overnachtingen in Gelderland en 18% van de overnachtingen in Overijssel.

Meer cijfers zijn te vinden op www.gobt.nl (kennis & onderzoek/Gelderland en Overijssel in cijfers)

Meer informatie: GOBT, Monica Wagenaar, tel. 0570 - 680732.

Fietsroutenetwerk Overijssel nadert voltooiing

Een jaar geleden is in Twente het eerste deel van het fietsroutenetwerk Overijssel in gebruik genomen. Met veel succes, want in zeer korte tijd na de introductie zijn tienduizenden fietskaarten van het Twentse knooppuntensysteem verkocht en hebben vele toeristen, recreanten en eigen inwoners van het netwerk gebruik gemaakt. Recentelijk zijn ook de fietskaarten van Salland en Vechtdal Overijssel verschenen. En ook hier met succes. Ter illustratie: Nog

voor de voorraad met Vechtdal-kaarten door de VVV in Ommen in ontvangst was genomen, werd de eerste kaart aan de balie al verkocht. Ongetwijfeld zal ook in de laatste twee Overijsselse regio's waar het netwerk wordt opgeleverd, te weten IJsseldelta en de Kop van Overijssel, het fietsknooppuntensysteem met enthousiasme worden begroet. Half juli staan ook hier alle knooppuntbordjes. En al ontbreekt dan nog een aanzienlijk aantal infopanelen, met de fietskaarten die op dat moment verschijnen kan er toch al in alle vrijheid worden gefietst. Dan beschikt Overijssel over maar liefst 3.000 kilometer fietsroutetraject.

Een projectgroep, bestaande uit Provincie Overijssel, Regio Twente, Recreatiegemeenschap Salland, Regio IJssel-Vecht, Landelijk Fietsplatform en het GOBT begeleidt de regionale uitvoering. Uniformiteit in systematiek en herkenbaarheid voor de consument zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. De RBT's zijn uitgever van de fietskaarten en verzorgen samen met het GOBT de marketing van het fietsroutenetwerk in Overijssel.

Laatste TOP Overijssel startsein voor promotie

Op woensdag 25 juni a.s. neemt gedeputeerde Carry Abbenhues officieel de laatste van 33 Toeristische Overstappunten (TOP's) in Overijssel in gebruik. De ingebruikname is voor GOBT en RBT's tegelijkertijd het startsein om de bekendheid ervan te vergroten. Enerzijds bij het toeristisch bedrijfsleven in de directe omgeving, anderzijds bij de toerist en recreant. Doel is de TOP's uit te laten groeien tot dé vertrekpunten voor actieve recreatie in Overijssel.

Behalve uniforme herkenbaarheid door de met stenen gevulde kegel, biedt iedere TOP namelijk ruime parkeergelegenheid en tenminste een tweetal bewegwijzerde wandel- en fietsroutes. In de meeste gevallen is ook aansluiting mogelijk op het fietsroutenetwerk (Overijssel) en wandelnetwerk (Twente). Om het gebruik van de TOP's te bevorderen ontvangt het toeristisch bedrijfsleven in de nabijheid een huisstijl cd met daarop een TOP-promotietekst, foto's van de TOP's, locatiokaartjes en het TOP-logo. Met als doel opname in eigen bedrijfsbrochure, website, advertenties en andere reclame-uitingen. Ook voor gemeenten, VV's en andere organisaties die een bijdrage kunnen leveren aan het vergroten van de TOP-bekendheid in Overijssel is een huisstijl cd beschikbaar. De eerste huisstijl cd wordt door de gedeputeerde op 25 juni overhandigd aan een toeristisch ondernemer.

Een ander onderdeel van het TOP-promotieplan van GOBT en RBT's is het onder de aandacht brengen van de TOP-locaties bij toerist, recreant en de eigen inwoners. Met het zomerseizoen voor de deur is hiervoor in een oplage van 75.000 exemplaren een handzaam boekje geproduceerd met daarin een korte beschrijving van alle 33 TOP's en hun omgeving, de geografische ligging en natuurlijk een overzicht van de routes die er kunnen worden gestart. Het boekje zal breed in Overijssel worden verspreid. Om steeds ook de actuele informatie van de TOP's aan te kunnen bieden, wordt in alle promotie-uitingen verwezen naar de website www.topoverijssel.nl. De eerste exemplaren van het TOP-boekje worden op 25 juni door de gedeputeerde aan de genodigden overhandigd.

Wandelnetwerk Twente goede basis voor uitbreiding naar andere regio's

In navolging op de realisering van het wandelnetwerk in Twente, ontstaan op diverse andere plekken in Overijssel initiatieven voor het ontwikkelen van wandelnetwerken. In opdracht van Regio Twente, Regio IJssel-Vecht, Recreatiegemeenschap Salland en ook Provincie Overijssel heeft het GOBT een onderzoek uitgevoerd. Doel van dit onderzoek: achterhalen of het Twentse systeem één op één toegepast kan worden in de andere Overijsselse regio's of dat het Twentse systeem met een aantal aanpassingen verbeterd in de rest van Overijssel kan worden ingevoerd.

Uit het onderzoek blijkt onder meer dat de gebruikers van het Twentse wandelnetwerk het netwerk gemiddeld een 7,9 geven. De gemiddelde wandelaar is 55 jaar oud, wandelt het hele jaar door en doet dat het liefst met zijn partner. Wandelaars kunnen in het wandelnetwerk kiezen voor een standaardroute (aangegeven met een kleur) of naar wens zelf een route aan elkaar knopen (met behulp van keuzepunten). Bijna de helft van de wandelaars loopt wel eens een standaard route. Een bijna net zo groot deel knoopt zelf routes aan elkaar tot een rondgaande route en 12% kiest voor een route van A naar B. Uiteraard zijn er ook verbeterpunten: consumenten zouden graag routes downloaden via de website (op papier of voor gps) en de schaal van de eerste wandelkaart is te klein.

Op dit moment worden in Twente de belangrijkste wensen van de wandelaars met betrekking tot de wandelkaart al verwerkt in de nieuw uit te geven kaarten van de deelregio's. Dit gebeurt gelijktijdig met de realisatie van de tweede fase van het Wandelnetwerk in Twente. Een interactieve

website geeft de wandelaar vanaf september 2008 de mogelijkheid om routes te zoeken, maar ook om routes vooraf met de computer te plannen en te downloaden. Daarbij wordt ook informatie over de omgeving en toeristische mogelijkheden verstrekt.

Uit het onderzoek blijkt dus dat het systeem goed wordt gewaardeerd en dat het zowel door de 'kleurenwandelaar' als door de wandelaar die zelf een route samenstelt goed wordt gebruikt. Het Twentse systeem kan dus prima als basis dienen voor de andere netwerken in Overijssel. Enkele concrete verbeterpunten kunnen in de andere regio's direct worden meegenomen.

Het volledige onderzoek is te downloaden op www.gobt.nl (kennis & onderzoek/rapporten & publicaties) van het GOBT. Meer informatie over dit onderzoek: GOBT, Monica Wagenaar, tel. 0570 - 680732. Meer informatie over wandelnetwerken in Overijssel: Provincie Overijssel, Ruurd Klaver, tel. 038 - 4997561.

i Het GOBT werkt samen met de Regionale Bureaus voor Toerisme (RBT's) in Gelderland en Overijssel aan de promotie en productontwikkeling van de Achterhoek, Arnhem/Nijmegen, Rivierenland, de Veluwe, de Kop van Overijssel, het Overijssels Vechtdal, Salland, Twente en de Hanzesteden en bericht hierover in deze nieuwsbrief. Redactionele bijdragen voor deze kwartaaluitgave (lente, zomer, herfst, winter) kunnen worden gestuurd naar:

Gelders Overijssels Bureau voor Toerisme
t.a.v. GOBT redactie Nieuwsbrief, Postbus 96, 7400 AB Deventer
Tel. 0570-680700, fax 0570-680701
E-mail: info@gobt.nl extranet: www.gobt.nl

gobt gelders
overijssels
bureau
voor toerisme

Laatste keer Gelderland Cultuurland

Sinds 1994 organiseren Kunst en Cultuur Gelderland (KCG) en het GOBT het cultuurtoeristische project Gelderland Cultuurland. Het derde lustrum in 2008 is tevens de laatste editie waarin een zomer lang vernieuwende, culturele activiteiten met een sterk inhoudelijke kwaliteit breed onder de aandacht van het publiek worden gebracht. De provincie Gelderland heeft er voor gekozen in de nieuwe bestuursperiode (2009-2012) het accent te leggen op festivalbeleid. Ook heeft de provincie de intentie om de komende periode breder invulling te geven aan het fenomeen vrijetijdseconomie. Cultuur en cultuurtoerisme spelen daarin een belangrijke rol. Het GOBT ziet hierin kansen en komt met nieuwe marketingvoorstellen waarin de opgebouwde kennis en positieve ervaringen van vijftien jaar Gelderland Cultuurland worden meegenomen.

Voor het zover is, zet Gelderland Cultuurland nog een keer de hoogstaande culturele activiteiten uit het zomeraanbod in de schijnwerpers. Een informatieve gids, website, promotie en free publicity zorgen ervoor dat het cultuurtoeristische programma-aanbod de aandacht krijgt die het verdient. De feestelijke opening van het vijftiende zomerproject valt op zondag 8 juli samen met de komische opera *Le Donne Vendicate* van Piccini op de binnenplaats van kasteel Hernen. De heer J. van Maasackers van de provincie Gelderland, afdeling Cultuur, zal aanwezig zijn om de culturele zomer te openen.

Meer informatie over Gelderland Cultuurland: GOBT, Jessica Marsman, tel. 0570 - 680733.